

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Virgines Christianæ ad Lupanar compulsæ, & mira arte à Christianis inde
eductæ. n. 52.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

retur: cui illa excelsis animo respondit: *Si in vitam jussura violari, castitas mihi duplicabitur ad coronam.* verum eam tanto pondere fixit Spiritus S. ut nulla hominum vi, nec funibus additis, nec boum jugis plurimis de loco dimoveri posset, quare Praefectus circa ipsam pice, resina, ac ferventi oleo perfusam, ignem accendi imperat: sed eum è flamma nihil laederetur, tandem gladio in gutture percussa sumpta in eodem loco sacrosancta Eucharistia, & praenunciata pace Ecclesiae, quae futura erat Maximiano, & Diocletiano mortuis, victrix martyrium consummavit. Illudque admiratione dignum contigit, ut priusquam spiritum exhalaret, Paschasius, qui Romae fuerat à Siculis rapinarum accusatus, ferro vinculus ante ejus oculos Romam perducendus traheretur, ubi propter sua scelera capitalem excepit sententiam. Quanti autem Deus Luciae virginitati tribuerit, illud facile declarat, quod S. Agatha eidem Luciae matris sanitatem perent, per visum dixisse legitur: *Sicut per me Civitas Catanensium sublimatur à Christo, ita per te Syracusana Civitas decorabitur, quia jucundum Christo in tua Virginitate habitaculum praeparasti.* haec S. Agatha, quin etiam nomen ipsum Luciae Deus optimus ad eum magnificavit, ut propter eam, quam cum lucis voce habet affinitatem, voluerit, ut pro oculorum luce, quam mortales tantifaciunt, & sine qua senior Tobias oculis captus: *Quale, inquit, gaudium mihi erit, qui in tenebra sedeo, & lumen Caeli non video,* ut pro hac, inquam, oculorum luce tuenda, vel recuperanda homines ad virginem sanctissimam Luciam accurrant, in eaque sibi praesidium ponant, cujus apud Deum preces in hac praesertim re efficacissimas experiuntur, quem admodum ex plurimis in ejus templis, vel ad ejus imagines appensis, seu tabellis, seu oculis argenteis, quibus se voti reos homines testantur, cognoscere licet.

(**)

VIRGINES CHRISTIANÆ AD
Lupanar compulsæ, & mira arte à
Christianis inde eductæ.

Sed & his atrox virgines aliis, quæ propter Christi confessionem a tyrannis ad metricum loca compulsæ à Christianis vi, sumabili quadam arte delusis leonibus, ab omni turpitudine sunt vindicatæ. S. Ambrosius, l. 2. d. Virginit. hoc recens exemplum se profetice scribit. Virgo quædam nuper Antiochia propter egregiam formam à mulis in uxorem expectata, verum ne frustra expectarent, perpetuam se virginitatem colere declaravit, adveniente persecutione ad Tribunal produci, & puella, aut sacrificare, aut Lupanari prostitui jubetur, ducitur ad Lupanar, ibi pro integritatis tutela Christum exorat, & ecce vir militis specie terribilis, sed tamen Christianus irrupit, eiq; ut vestimenta mutaret, perluadet, tradit ei pileum qui tegat ei crines, & ora; chlamydem, quæ occultet reliquum corpus: mutato habitu avolat puella de Lupanari; miles vero deprehensus damnatur pro virgine: quæ hoc audiens ad locum supplicii cucurrit, pro certamine inter se de nece contendebant, dum quilibet vitam pro Christo ponere, & alium liberare conabatur: *Verum duo, inquit Ambo contenderunt, & ambo vicerunt, quia ambo sunt martyris coronam assecuti.*

Theodora virgo Alexandriae in persecutione Diocletiani 28. Apr. hæc clarissimis parentibus orta Eustasio Præsidis se Christianam, & propter Christum suppetias recussisse, Christoq; virginitatem dicasse libere confitæ est, cui Præces, Imperatores inquit, *jusserunt vos, qui virginitatem servatis, aut diu immolari, aut pudorem contumiliari.* At Christi virgo infraacto animo respondit: *Si violare coegeris, non eris hæc impudicitia, sed vi & injuria: jussu tamen Præsidis in prostibulum ducta, Domino pro sua virginitate preces fudit; cum autem certatim quisque ad eam ingredi studeret, repente quidam ex Christianis religiosissimis nomine Didymus militari habitu indutus primus ad eam intrat, ut hac ratione ejus pudorem servaret: cumq; Virgo primo ejus alpestru contenta esset, tandem causa adventu educta jussaq; mutare vestes, ut ex loco se expediret, occreis, & reliqua militari veste se induit capiti*

CCCC 2

galcam

52.
Miles pro
tuenda
jussu vir-
ginitate
cum ea
martyrio
coronatur.

galeam imposuit, ejus deniq; arma accepit, monitane quem aspiceret, neve aliquem alloqueretur, sed recta Christi duce ad portam tenderet, quod cum effecisset, evasit. At vero Didymus deprehensus, & Judici præsentatus se Christi causa eam intactam conservasse, & modum evadendi tribuisse libere coram iudice affirmavit; cumq; huius facti impunitas ei promitteretur, si Christum abnegare vellet, fidem Christi confessus simul cum eadem Theodora percussus, coronatus est: ex Martyrologio die 24. Aprilis. Græci tamen ex Metaphraste apud Surium die 5. Aprilis martyrium Didymi celebrant. Sane possit aliquis existimare historiam hanc eandem esse cum illa, quam ex Ambrosio supra retulimus, præsertim quia in quibusdam eadem ferè verba sunt, & hanc sententiam significare videtur Cardinalis Baronius in notis Martyrologii die 28. Aprilis: Verum ex eodem Baronio tom 3. Annal. ad annum 309. frequens erat, potissimum in novissima persecutione Diocletiani, ut jam vidimus, Christianas feminas in fide constantes prostibulo illudendas tradit; quocirca mirum videri non debet, si illud quod ab Ambrosio de virgine Antiochia militis industria à Lupanari erepta scribitur, simile factitatum sit cum aliis virginibus Alexandria, & alibi. quare Baronius tom 3. annal. loc. cit. censet esse diversam, quod præter loci diversitatem in hac narratione Theodori non legatur passa cum Didymo, (quamvis in Martyrol. Rom. simul martyrio coronati memorentur,) & tamen Ambrosius virginem illam Antiochenam cum milite martyrio affectam asserit: quod autem eadem ferè verba inveniuntur, dicimus hæc orationum lumina inter Græcos & Latinos facile à se invicem mutuari, quinimo certamen hoc Theodora convenit cum Antonina martyro, quod mox commemorabimus, & tamen ex Martyrologio, in quo diversis diebus recensentur, & ex Baronio in notis ad diem 3. Maji, constat esse diversum.

S. Antonina virgo Constantinopol. 3. Maji, hæc in persecutione Maximiani è castello quodam vocato Cromnum Festo Præfidi oblata, cuius iussu post Christi confessionem, post carceris custodiam, post flagella ad Lupanar perducitur, miles verò quidam nomine Alexander vicessimum quintum ætatis annum agens, ab Angulo monitus ad eam intravit, & mutato habitu eam eduxit, ipseq; loco ejus remansit; deinde post aliquot dies, cum Alexan-

der à Præfide torqueretur, illa divinitus monita coram Iudice astitit, & cum Alexandro iussa est torqueri, & ambo simul præcisus manibus in ignem injecti egregio peracto certamine coronantur: hæc in Martyrol. & ex Metaphrasti, apud Surium.

Virgo quaedam Corinthi nobilissima & formosissima tempore persecutionis ad Iudicem, quod Christiana esset, & simulacra detestaretur, delata; ubi eam vidit infans eius amore captus est, quam cum nihil verborum machinis, neq; tormentis à Christo abducere posset, ad prostibulum damnavit: quo in loco simulavit se in occulta corporis parte vulnus habere putridum, contagiosum, & male olens, quare eos, qui ad se veniebant, orabat, ut paucos dies, donec valetudinem recuperaret, abstinerent, ne se quoq; eo malo contaminarent, sicq; eos à se dimittebat; interim autem assiduis precibus Deo se commendabat, quare factum est, ut adolescens quidam nomine Magistrinus pius, mente divinitus permotus hæc ante eam liberavit; quinq; nummos ei, qui illam alebat, ut liceret ei nocte illa apud puellam esse. Igitur ingressus suas vestes omnes, tunicam, & clamydem illi dat; quibus induta signo crucis se muniens est egressus. Magistrinus verò à favissimo Iudice bestis obiectus duplicem reponavit coronam, tum suæ in Christum fidei, tum etiam suæ charitatis, qua pro ea liberanda morti se exposuit. Hanc historiam narra Palladius in Lausiaco 140. qui asserit eam se invenisse in antiquissimo lib. ab Hippolyto, qui fuit familiaris Apostolorum, scripto, eadem narrat etiam Nicephorus l. 12. c. 13.

53. Nec silentio prætereunda est Euphrasia virgo, quæ Nicomedia in Diocletiani persecutione cum Idolorum cultum esse averfata, improbis hominibus ad turpem libidinem tradita est, cumque ita abduceretur, casu ei occurrat sanctus Anthimus Nicomediensis Episcopus, qui ab ea interrogatus, fidei an pudoris iactura esset præeligenda, respondit fidem in primis servandam, quamvis corpus per vim turpia patiatur; ipsa verò utrumq; retinere conata est, ubi enim (inquit Nicephorus, qui l. 7. capite 13. hoc egregium facinus describit) in eodem conclavi cum improbo juvene est clausa, techna quadam illum circumvenit, veneticam se esse profiteretur, mercedemque ingentem conservatæ pudicitie pollicetur, quæ eum à morte conservet, pharvacum scilicet, quo ille

Magistrinus
nunc pro
antipaulo
v. gona
est martyria
iactavit.

G

v.

C

A

m

f

r

B

P

Ille perunctus in bellorum certaminibus, & praeliis nullo prolesu, velo, aut ferro violari, aut confici posset: Quod si de tali remedio, inquit periculum faceret, vis, illico id ubi manifeste indicabo ille id statim pariter permitit. Tum illa vere sapiens ceram oleo liquifictam, manibusque subactam collo suo circumcirca mungens illinit, quod ubi perficitur, petere eum iugium suū ense, quibus posset viribus adactis, remediisque eius vim, & effectum experiri iube. At ille, quam potuit validissime eam in eam demisit caputque eius id rursus refecit hęc Nicephorus, que Cut in Baronius tomo 1. Annalium ad annum 109. hęc arte, & virginis integritati prospexit, & coronæ martyrii percipere lucum fecit.

Glaphyra virgo.

Glaphyra quoque virgo Italæ Christiana, & à Christianis parentibus oritur omni præconio est celebranda, cuius dies in Martyrologio 3. Januarii ascribitur. Hęc Lacinii Imperatoris proacacitatem ad stuprum eam per Benignum cubiculi Præfectum provocans prudenter eludit eam enim uxori Lacinii, quæ erat Constantia Augusta soror Magni Constantini, cui cum aliis puellis ministrabat, hanc Lacinii nefariam mentem aperuisset. Augusti puellam primum hoc prætextu occultat, quod delirio correpta monstra videretur: deinde multum auri, ac supelletilis, & pueros illi dedit, eam que in Armeniæ Regionem misit, præcepitque iis, qui eam debebant, ne alicui prodirent, quoniam aut unde esset puella, donec Deus ipse providisset, illi vero virili veste eam induentes, proficiscuntur: in eam rogati vero Tribunum quendam esse debebant. Amasiam vero in Ponto pervenientes in domo Quinti Christiani viri clarissimi

Constantia Augusta magni Constantini soror.

Basilium Episc. in.

constiterunt, & Basilium eius Urbis Episcopo viro sanctissimo, & prudentissimo Glaphyram omnem aperit; quin etiam plurimam pecuniã in extructionem templi Amasæ ei suppeditabat, scripsitque Augustæ, ubi nam degeret; quæ Episcopo puellam impense commendavit: cum autem ex literis Glaphyræ, quæ casu in manus Benigni pervenerunt, didicisset Lacinius puellam Amasæ vivere, furore accensus è vestigio Provincia Præsidi mandat Episcopum Basilium, & Glaphyram vinculos ad le mitti. verum Glaphyra, antequam Lacinii literæ pervenissent, decedente solum Basilium vinculum Nicomediam misit, quem in fide Christi perseverantem verberibus leviter casum decollari fecit. Hujus egregiæ virginis historiam, quam vis

in pace ad Christum migravit, hic recensendam censui, quod tempore persecutionis non minus viriliter, quam prudenter divina opitulante gratia à Lacinii sævissimi, & impotentissimi tyranni suæ virginitati prospexit, eamque integram servaverit, præsertim quia Basilium Episcopum, quod virginis curam gessisset, accessit, tandem pro fide Christi illustre martyrium anno Domini 316 ex Baronio tomo 3. Annalium consummavit, de quo Martyrologium die 26. Aprilis, quando ejus corpus sepulchrum est. hęc omnia de S. Glaphyra testatur Joannes Presbyter Nicomedienis, qui res has suo tempore gestas literis mandavit in vita S. Basilii apud Surium tomo 2.

Neque silentio prætereundus est hoc loco inclutus martyr Ædesius æterna memoria dignus B. Apphiani martyris præclarissimi, cuius memoria 2. Aprilis in Martyrologio recenetur, frater, qui propter sacras virgines defendendas martyrium subiit. Is enim in persecutione Maximiani, ut verbis Eusebii lib. 8. hist. cap. 15. utar, post infinitas fidei confessiones, post diurnas vinculorum afflictationes, post latam à Præsidente sententiam, qua ad metalla in Palestina erat damnatus, post vitæ rationem, quam pallio vestitus more Philosophi sanctissime traduxerat, tandem cum Judicem Alexandriæ contra Christianos debacchantem, & sacras virgines lenonibus tradentem aggressus coram coarguisset, variis tormentorū & cruciatibus divexatus, que quidem constanter, & sedate admodum pertulit, ad extremum in mare projectus est. hęc ex Eusebio; ejus festum in Martyrologio honorifice commemoratur die 8. Aprilis.

Ædesius martyr. Apphian. mart.

His addamus illud, quod S. August. ep. 122. ad Victorianum scribit de sanctimoniali quadã à Barbaris abducta, cuius pudori Deus admirabiliratione in terra barbarica prospexit: referam autem verbis ipsis Augustini. Sanctimonialis neptis Severi Episcopi Sitisensis ante paucos annos à barbaris ducta est, & per mirabilem Dei misericordiam cum honore magnò suis parentibus restituta est. Domus enim illa Barbarorū, ubi captiva ingressa est, subita cepit dominorum infirmitate jactari, ita ut omnes ipsi Barbari, tres nisi fallor, vel amplius fratres periculosissima infirmitate laborarent. Quorū mater animadvertit puellam Deo deditam, & credidit quod ejus orationibus sui filii possent ab imminentis jam mortis periculo liberari; perivit, ut oraret pro eis, pollicens, quod si salvi facti essent,

Virgo sanctimonialis à barbarorum captivitate mirifice erepta.

eam suis parentibus redderent. Jejunavit illa & oravit, & exaudita continuo est. Ad hoc enim factum erat, quantum exitus docuit. Ita illi tam repente Dei beneficio salute percepta, mirantes eam, & honorantes, quod eorum mater promiserat impleverunt, ut discamus captivos Dei servos non deleri a Domino suo. hæc Aug.

MULIERES, QUÆ EXEMPLE

Deipara virginitatis florem inviolatum Christo obtulerunt, & ex hac vita in pace ad caelestem sponsum commigrarunt.

SECTIO VII.

*Virtute
prædicatorum
actiones
martyrii
laude non
carent.*

Hactenus de mulieribus iis, quæ ad virginitatis decus singulari Dei beneficio martyrii gloriam sui sanguinis effusione adjecerit, reliquum est, ut nonnullas ex virginibus recensamus, quæ diem suum in pace Ecclesiæ obierunt, quarum licet persecutor non fuderit sanguinem, propter insignem tamen earum vitæ sanctorum testimoniam æmulum non defuit martyrio, et enim duo sunt, quemadmodum docet Gregorius hom. 31. in Evangel. & libro 4. Dialog. cap. 26. martyrii genera, unum in occulto, alterum in publico. Nam & si, inquit, persecutor defuit exterius, martyrii meritum est in occulto, cum virginitas ad passionem prompta flagrat in animo, quod ex verbis illis Christi Domini ad filios Zebedæi, calicem quidem meum bibetis, confirmat: si quidem S. Joannes Evangel. ista in pace Ecclesiæ quiescit additque eos, qui occulte antiqui hostis insidias tolerant, suosque in hoc mundo ad veritatis diligunt, cunctis carnalibus desideriis resistunt, per hoc, quod se omnipotenti Deo in corde mactant, etiam pacis tempore martyres esse possunt. hæc Gregorius, quod is qui virginitatis institutum lectantur peculiariter quædam rationem, si cum reliquis fidelibus comparentur, convenire nemo inficiabitur, cum acriter quasdam dæmonis molestias, atque insidias patiantur, & a carnalibus desideriis, quam militant ad veritatem animam singulari quodam studio solerter, ac diligenter eis abstinendum, eisdemque desideriis strenue, ac viriliter se resistendum, nam ut recte Augustinus ser. 250. de tempore, cap. 3. agens de vitanda incauta mulierum familiaritate, ne castitas in discrimen

adducta commaculetur: Fratres, inquit, contra mor. sfera blandimenta Dei adiutorium imploramus jugiter, serentes in his malis etiam quotidiana martyria. Christus stans ac esse non esse sicut enim Castitas & virginitas. & iustitia Christus est sic & ille, qui est iustitia, nec perceptor est, ille, qui ea in alio defendere, & in se ipso custodire voluerit, Mart. yr est. ta August. Et Bernard. in tententis parvis inter martyria sine sanguine connumerat castitatem in juventute.

55. Quare non in merito pudicitia servata habet (si, qui Hieronym. epist. 8. & in via Malchica, tibi) martyrium suum, propter multas nimirum difficultates, ac tentationes, quibus ab hostibus tum invisibilibus, tum visibilibus, & à propria præsertim carne impugnatur: quare quemadmodum proportionem quadam virginitas martyrio comparatur, ita martyrii coronam quodammodo æquidistantemque vero id mirum cuipiam videri debet cum de inclyto Christi confessor Martino canat Ecclesia. O sanctissima anima, quam est gladius persecutoris non abstulit, palmam tamen martyrii non amisit. Hoc tamen minime intelligendum est de iis virginibus, quæ cæteris virtutibus vacuæ, de sola tibi virginitate blandiuntur, quas in Evangelio designant quinque illæ virgines fatuæ sponso, sponsoque; obviam excurrentes quæ acceptis lampadibus non sumperunt oleum secum quare & a celestibus nuptiis exclusæ leguntur sed de iis, quas quinque virgines prudentes adumbrarunt, quæ veluti oleo in vasis accepto ad virginitatem, humilitatis, patientiæ, orationis, mortificationis, charitatis, cæterarumque virtutum præsidia adhibere studuerunt. Ejuimodum enim virgines propter carnis illecebras, quas cum egregia vitæ integritate forti, magnoque animo respuerunt, & propter assiduas preces, jejunia, vigiliæ, scilicet, frequentes sui corporis verberationes, humi cubationes, & in eisdem monasterii claustris, quibus ad totam vitæ tempus sponte se incluserunt, aliasque corporis castigationes ad carnem edomandam ultro susceptas, iure optimo martyribus proportionem quadam comparantur: præsertim quia compluribus earum comparantibus, & cognatis, qui eas vel in vitas, & interdum verberibus, aliisque indignis modis, divexatas nuptiis illigare volebant, & cum sponso, a quibus in conjugium ardentem expetebantur, strenue decertandum fuit, ut suam virginitatem custodirent.

56. Cæterum si harum numerus, quæ totum

*Pudicitia
cultus
martyria
comparantur.*

*Virginitas
ceteris
virtutibus
jungenda.*